

FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ A SPECIALIȘTILOR DIN DOMENIUL CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT: NECESITĂȚI ȘI OPORTUNITĂȚI

Cireș Victoria¹

¹Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Abstract. *The issue of human resources is of particular interest for managers in all fields, including that of physical culture and sports. The knowledge, skills, attitudes, motivation, individual characteristics of employees are the ones that provide sports organizations with the foundation for achieving efficiency. Currently, the field of vocational training of physical culture and sports is oriented towards the formation of innovative, efficient staff, characterized by a critical and constructive thinking. In the present research, carried out within the State University of Physical Education and Sport, we aimed to identify the main aspects of the process of continuing vocational training of the specialists in the field of physical culture and sports and to determine its importance in optimizing activity and increasing professional results.*

Keywords: *physical culture and sport, continuing vocational training.*

Introducere. În condițiile economiei de piață nu se poate concepe organizarea muncii, creșterea productivității acesteia fără a ține seama de rolul resurselor umane și de necesitatea realizării unui permanent echilibru între capacitățile individuale și cerințele profesionale necesare. Resursele umane reprezintă una dintre cele mai importante și reușite investiții ale organizației. Numai cu oameni proactivi, inteligenți și organizați, instituția își atinge scopurile propuse. Societatea contemporană se convinge că progresul, în general, depinde în cea mai mare măsură de eficientizarea utilizării resurselor creative ale membrilor săi, în toate domeniile, că resursele inepuizabile ale inteligenței, imaginației și spiritului uman au devenit mult mai importante decât resursele naturale – limitate și epuizabile [3]. Mai mult decât atât, specialiștii afirmă că în dirijarea organizației resursa umană determină succesul și prosperitatea. Valorificarea superioară a resurselor umane presupune recunoașterea particularităților acestora. Resursele umane sunt unice în ceea ce privește potențialul lor de creștere și dezvoltare, precum și capacitatea lor de a-și cunoaște și învinge propriile limite, pentru a face față noilor provocări și exigențe, actuale și de perspectivă [1]. Oamenii reprezintă resursele active ale organizației, deoarece potențialul, experiența, creativitatea și dezvoltarea lor contribuie activ la creșterea eficienței și eficacității organizației. Fără prezența efectivă a omului este pur și simplu imposibil ca o organizație să-și atingă obiectivele” [2, 4].

Scopul cercetării. Studiul, efectuat asupra profesorilor și antrenorilor, selectați din rândul celor care au urmat cursurile de perfecționare continuă în cadrul Departamentului Formare profesională Continuă al Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, a urmărit scopul identificării compartimentelor care lipsesc în conținutul curricular existent la cursurile de formare profesională continuă și pentru a realiza feedbackul, cât mai obiectiv și relevant, cu privire la nevoile specialiștilor angajați în domeniul culturii fizice și sportului.

Metodologia și organizarea cercetării cuprinde: analiza și generalizarea datelor, a surselor metodico-științifice; metoda observației, metoda chestionarului privind identificarea necesităților de formare continuă a personalului didactic și al antrenorilor, aplicată pe un eșantion 450 de subiecți, care au urmat cursurile de formare continuă în Universității de Stat de Educație Fizică și Sport în perioada 2013 – 2015.

Rezultatele și interpretarea lor. În vederea acumulării informațiilor cu privire la necesitatea de formare continuă a specialiștilor din domeniu și în scopul identificării compartimentelor care lipsesc în conținutul curricular existent la cursurile de formare profesională continuă și pentru a realiza feedback-ul, cât mai obiectiv și relevant, cu privire la nevoile personalului de specialitate, în cercetare am monitorizat următoarele aspecte: aplicarea unui chestionar privind identificarea necesităților de formare continuă a personalului didactic și al antrenorilor; analiza datelor obținute; stabilirea utilității formării continue; motivațiile privind participarea la cursurile de formare profesională continuă; aprecierile cadrelor didactice și ale antrenorilor cu privire la cursurile urmate; utilitatea documentelor obținute în urma absolvirii cursului; impactul formării și recomandările formulate.

Aceste aspecte au fost identificate prin realizarea diagnozei cu privire la necesitatea de formare continuă pentru unele categorii de personal din domeniu, respectiv pentru profesorii de educație fizică și sport din mediul rural (învățământ gimnazial și liceal), antrenori din diferite organizații sportive din Chișinău (cluburi sportive, școli sportive și federații naționale) și manageri sportivi.

Departamentul Formare Profesională Continuă al Universității de Stat de Educație Fizică și Sport urmărește să faciliteze dezvoltarea competențelor generale și specifice ale personalului didactic de specialitate și ale antrenorilor din diferite zone ale țării.

Din Tabelul 1 putem observa contingentul absolvenților cursurilor de formare continuă din cadrul USEFS, din care rezultă nevoile de formare continuă a specialiștilor din domeniu.

Tabelul 1. Informație privind eliberarea certificatelor CRP cadrelor didactice de educație fizică și sport în anii 2013-2017

Nr. crit.	Domeniu de formare	Specialități/ meserii/ocupații	Numărul de certificate CRP eliberate
2013			
1.	Educație și formarea profesorilor	Profesor	129
2.	Educație fizică și sport	Antrenor	226
Total			355
2014			
1.	Educație și formarea profesorilor	Profesor	156
2.	Educație fizică și sport	Antrenor	127
Total			283
2015			
1.	Educație și formarea profesorilor	Profesor	133
2.	Educație fizică și sport	Antrenor	100
Total			233
2016			
1.	Educație și formarea profesorilor	Profesor	171
2.	Educație fizică și sport	Antrenor	57
Total			228
2017			
1.	Educație și formarea profesorilor	Profesor	110
2.	Educație fizică și sport	Antrenor	150
Total			260
Total general			1359

În Figura 1 reflectăm dinamica numărului de absolvenți ai cursurilor de formare continuă în perioada 2013 – 2017 din USEFS.

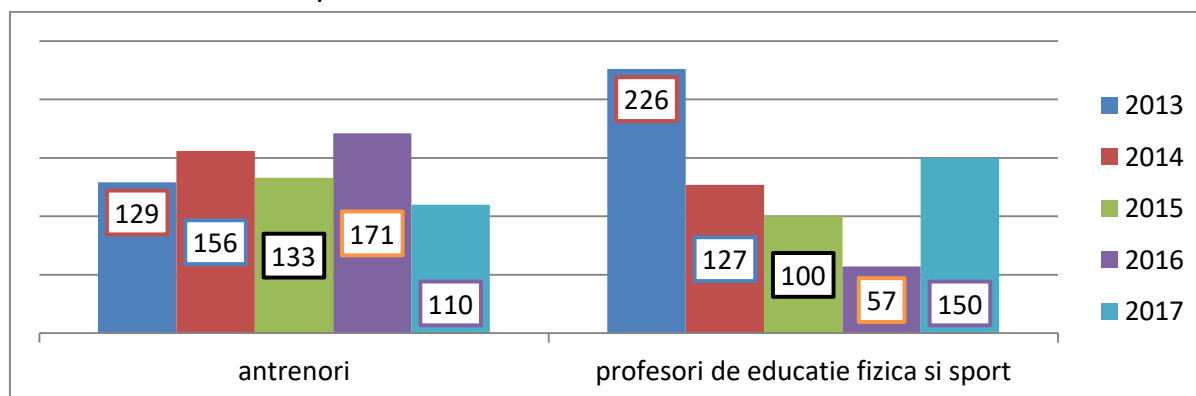


Fig. 1. Reflectarea grafică a datelor cu privire la dinamica absolvenților cursurilor de formare continuă în perioada 2013-2017 din USEFS

Din rândul absolvenților pentru perioada aferentă experimentului nostru, respectiv 2013-2015, am selectat eșantionul căruia i-a fost aplicat chestionarul sociologic. Respondenții au fost distribuiți relativ uniform în funcție de nivelul de predare (Figura 2) sau vechimea în învățământ (Figura 3).

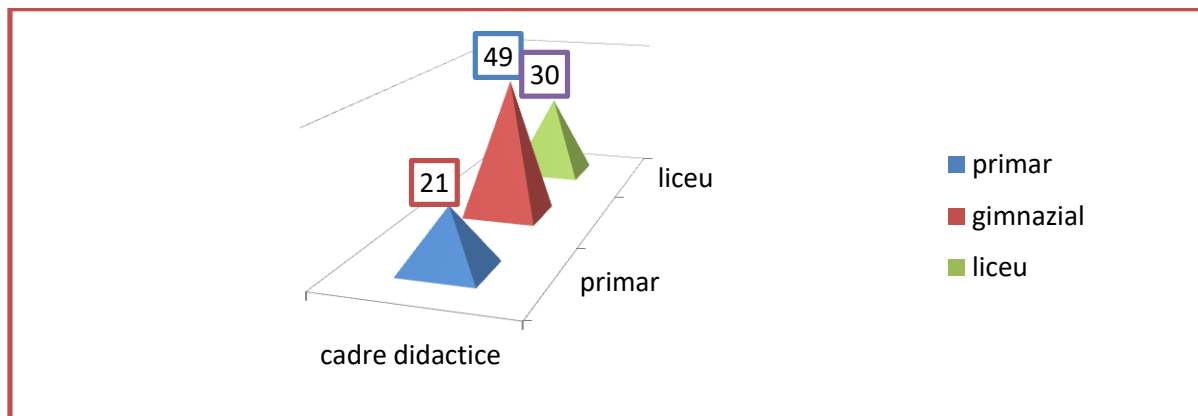


Fig. 2. Distribuția profesorilor în funcție de nivelul de predare

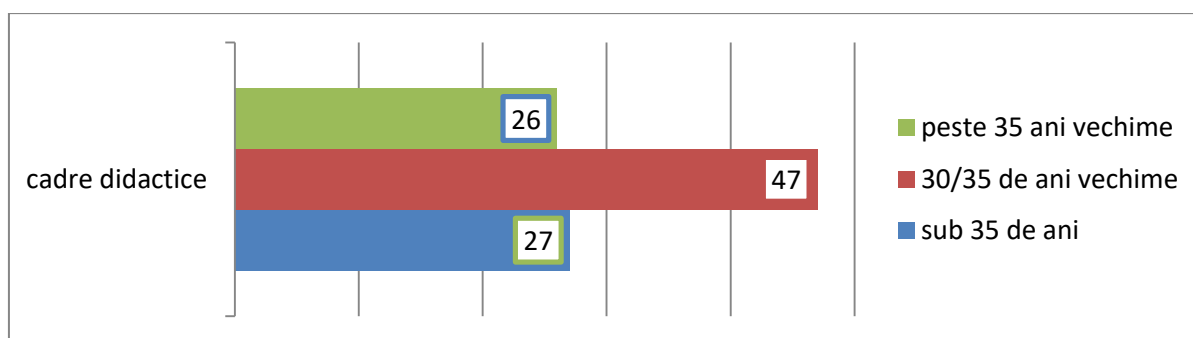


Fig. 3. Distribuția profesorilor în funcție de vechimea în învățământ

Profesorii și antrenorii au fost întrebați dacă sunt interesați de aceste cursuri și dacă pledează pentru frecventarea acestora. Din răspunsurile primite am putut observa atitudinea pozitivă față de aceste cursuri și de utilitatea lor. Datele din Figura 4 demonstrează existența unui interes sporit în ceea ce privește dezvoltarea competențelor manageriale în cadrul lecției sau în procesul de antrenament, comunicare, utilizarea noilor tehnologii informaționale în procesul educațional. Astfel, răspunsurile reflectă utilitatea cursurilor de formare continuă, respectiv - într-un procent de peste 80%.

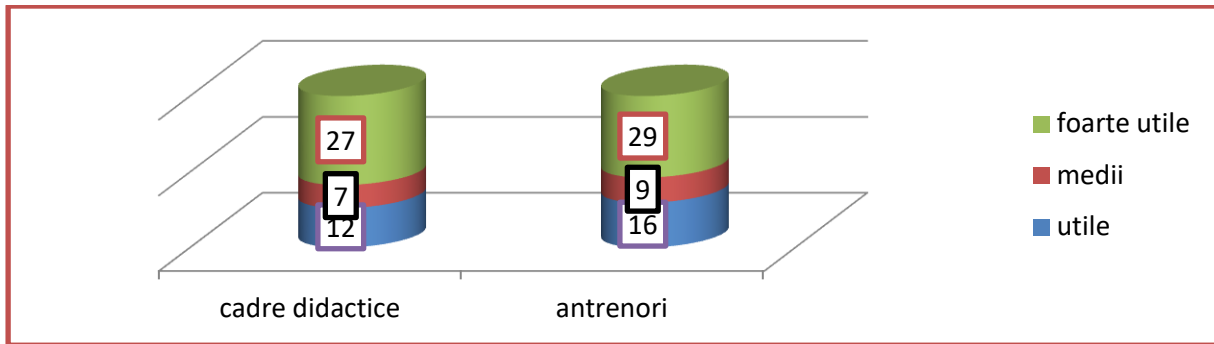


Fig. 4. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la utilitatea cursurilor de formare profesională continuă

Referitor la întrebarea «Selectați sub ce aspect vă interesează aceste cursuri: curricular, metodic, calitate», majoritatea au dat răspunsuri pozitive la toate cele trei mențiuni, demonstrând un interes crescut pentru formarea și dezvoltarea continuă pe cele trei componente: curricular, metodic și calitate (Figura 5).

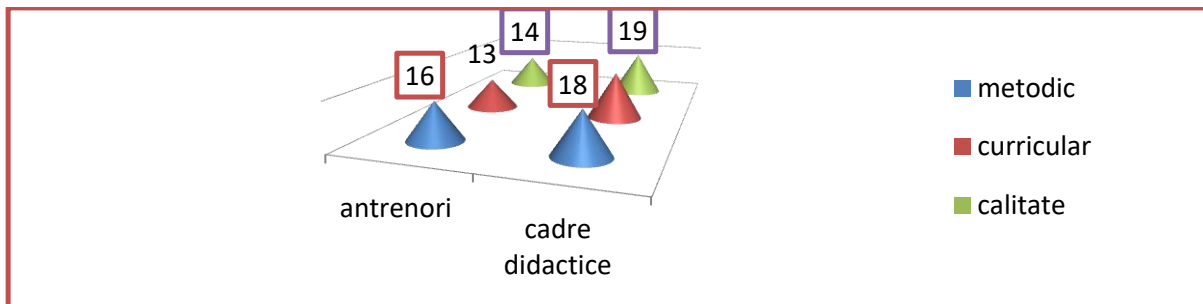


Fig. 5. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la necesitatea perfecționării sub aspect metodic, curricular sau al calității

De asemenea, respondenții au menționat că formatorii, care au asigurat desfășurarea cursurilor de formare profesională continuă, dispun de o pregătire adecvată și necesară pentru acumularea unor informații noi de specialitate, astfel încât evaluarea generală a acestora de către participanți a fost una bună și foarte bună la toate aspectele vizate în analiză.

Întrebați, dacă cunosc care sunt indicatorii de performanță necesari pentru a atinge o succesul în cariera profesională, precum și impactul lor în pregătirea profesională, răspunsurile au demonstrat următoarele (Figura 6):

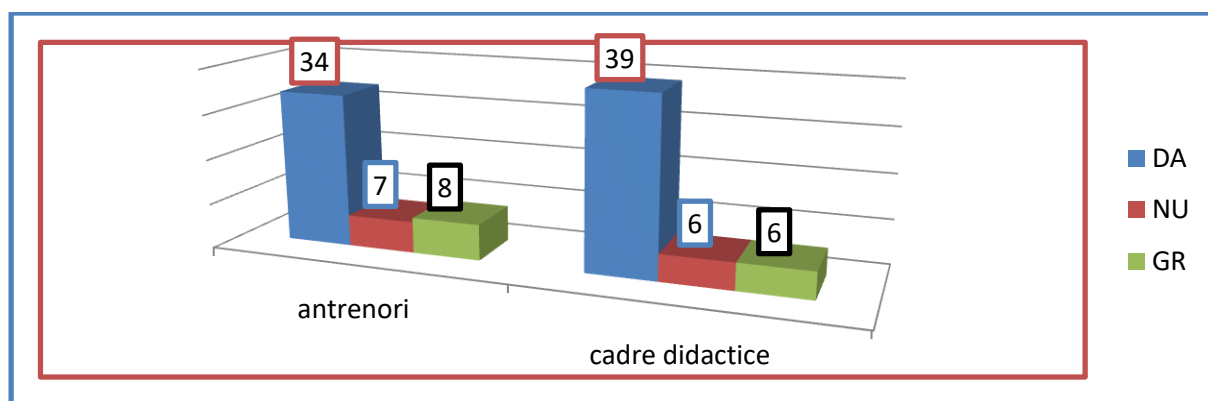


Fig. 6. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la indicatorii de performanță

Rezumând rezultatele obținute în urma aplicării chestionarului, putem menționa următoarele: oferta de formare profesională continuă a specialiștilor din domeniul culturii fizice și sportului, deși îmbunătățită în ultimii ani, este totuși în continuă scădere, fapt ce confirmă insuficiența nevoilor concrete de formare a diferitelor categorii de personal didactic sau de antrenori; planurile de învățământ urmează a fi actualizate în permanență, în conformitate cu cerințele beneficiarilor și ale angajaților; pentru promovarea resurselor umane angajate este necesar să se țină cont de indicatorii de performanță actualizați în corespundere cu legislația muncii în vigoare.

Concluzii. Configurația rezultatelor obținute în cadrul studiului demonstrează importanța problematicii abordate, a ideilor valorificate, având calitatea de a deschide noi perspective în domeniul managementului resurselor umane în sport și al cunoașterii științifice de profil. În formarea profesională continuă obiectivul principal poate fi acela de a asigura fiecăruia posibilitatea ca, în viața profesională, să facă un efort de formare orientat în raport cu obiectivele organizației în care activează și în funcție de competențele și dorințele individuale de dezvoltare. În acest context, eficiența activității profesionale este strâns legată de dezvoltarea aptitudinilor și competențelor reflectate prin performanță și competitivitate.

Referințe bibliografice:

1. Constantin T., Stoica-Constantin A. *Managementul resurselor umane. Ghid practic și instrumente pentru responsabilii de resurse umane și manageri.* Iași: Institutul European, 2002. 248 p.
2. Porumb E. *Managementul strategic al resurselor umane.* București: Editura Economică, 2000. 224 p.
3. Preda D., Copîndean C., Petean F. *Sisteme de resurse umane. Echitate și oportunități.* Cluj: Centrul de Dezvoltare Managerială, 2002.
4. Roșca C., Varzaru M., Roșca I.G. *Resurse umane: management și gestiune.* București: Editura Economică, 2005. 638 p.